

Sygn. akt I ACa 683/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Kowacz-Braun
Sędziowie:	SSA Teresa Rak (spr.) SSA Zbigniew Ducki
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko Grupie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 7 stycznia 2016 r. sygn. akt IX GC 483/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Zbigniew Ducki SSA Anna Kowacz-Braun SSA Teresa Rak

Sygn. akt I ACa 683/16

UZASADNIENIE

Powód P. K. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Grupa (...) sp z o.o. kwoty 76.779,29 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztów procesu.

Wskazał, że świadczył na rzecz pozwanej usługi drukarskie i z tego tytułu wystawił pozwanemu szereg faktur VAT. Wszystkie usługi zostały wykonane, a towary dostarczone, strona pozwana zaś za wykonane usługi nie zapłaciła.

W dniu 21 marca 2014 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty dłużnej sumy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 14 stycznia 2015 roku sygn. akt VI Nc-e 741612/14 Sąd nakazał pozwanemu zapłatę na rzecz powoda kwoty 76.779,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot oraz kwotę 4.77,28 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu. Nakaz zapłaty nie został skutecznie stronie pozwanej doręczony. Pozwana w dniu 20 października 2014 roku jeszcze przed skutecznym doręczeniem jej nakazu zapłaty wniosła sprzeciw. Sprzeciw wniesiony został skutecznie.

Pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości. Zarzuciła, że pozew został wniesiony przedwcześnie, że niewłaściwa jest wysokość dochodzonego roszczenia oraz, że świadczenie częściowo zostało zaspokojone. Przyznała, że łączyła ją z powodem relacja gospodarcza w wyniku której powstały zobowiązania pozwanej względem powoda, które zobowiązana jest uregulować. Pozwana wskazywała na trudną sytuację na rynku usług reklamowych, która spowodowała, że należności nie mogły być uregulowane w terminie. Twierdziła jednak pozwana, że porozumiała się powodem co do ratalnej formy spłat, a co za tym idzie doszło do odroczenia terminu ich wymagalności. Zarzuciła też, że częściowo zadłużenie spłaciła. Ponadto należności z tytułu faktur VAT zostały zapłacone przez spółkę bezpośrednio do Urzędu Skarbowego. Zdaniem pozwanej brak jest podstaw do żądania odsetek ustawowych od kwot podatku VAT.

Powód zaprzeczył, by strony zawarły ugodę i by nastąpiło rozłożenie należności na raty oraz zmiana terminu wymagalności. Dokonane po wniesieniu pozwu wpłaty w łącznej wysokości 8.000 zł zostały zaliczone na poczet należnych odsetek.

Wyrokiem z dnia 7 stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 76.779,29 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od kwot i terminów wynikających z poszczególnych faktur oraz kwotę 4.577 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Rozstrzygnięcie wydał Sąd w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Powód świadczył na rzecz pozwanej spółki usługi drukarskie. Usługi te zostały wykonane w całości, a pozwana nie wносиła żadnych zastrzeżeń co do ich jakości czy ilości. Ponieważ zapłata nie nastąpiła powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty zaległości. Strona pozwana należności nie uiściła.

Pozwana nie przedstawiła dowodów na zawarcie z powodem ugody czy też porozumienia zmieniającego termin wymagalności płatności.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły przedstawione przez powoda dokumenty prywatne.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że powództwo jest uzasadnione w całości.

Powołując przepis art. 535 kc stwierdził Sąd, że strony łączyła umowa sprzedaży. Jest to umowa wzajemna, zatem zasadą jest, że świadczenia wzajemne mają być spełnione jednocześnie, czyli z „ręki do ręki”. Pojęcia „jednoczesności” nie można rozumieć dosłownie, chodzi tutaj jedynie o zaakcentowanie, że świadczenia stron, jako swoje odpowiedniki pozostają w nader bliskim związku czasowym. Wyjątek od wskazanej zasady może wynikać z umowy, ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. Umowa była ważna i przez powoda wykonana w całości. Strona pozwana natomiast nie wykonała zobowiązania względem powoda, czyli nie zapłaciła należności za wykonane usługi. Zgromadzone dowody, a w szczególności wystawione faktury VAT dały podstawę do stwierdzenia, że roszczenie powoda jest zasadne w całości.

Strona pozwana nie spełniła świadczenia w terminie i popadła w opóźnienie, co czyni zasadnym również żądanie zasądzenia odsetek ustawowych na podstawie art. 481 § 1 k.c. Odsetki należą się za cały czas opóźnienia, począwszy od dnia wymagalności długu, a stają się wymagalne z upływem pierwszego dnia terminu wymagalności roszczenia

głównego. W świetle powołanego przepisu nie budzi wątpliwości, że bieg odsetek rozpoczyna się z pierwszym dniem opóźnienia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości.

Zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:

- art. 217 § 1, art. 227 i art. 232 kpc polegające na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności,
- art. 233 § 1 kpc poprzez wadliwość podstawy faktycznej wyroku, będącą wynikiem nierozważenie zebranego materiału dowodowego w sposób bezstronny i wszechstronny,
- pominięcie części zebranego materiału – w postaci oświadczeń i zarzutów zgłaszanych przez powoda – co sprawia, że wyrok ten nie spełnia wymagań zawartych w art. 328 § 2 kpc.

Wniosła pozwana spółka o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, kosztów zastępstwa prawnego za postępowanie apelacyjne, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie i pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Podtrzymał pozwany twierdzenie, że strony porozumiały się co do ratalnej spłaty zobowiązań i termin spłaty został odroczony, żądanie pozwu jest więc przedwczesne.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego na uwzględnienie nie zasługuje, a podnoszone zarzuty naruszenia prawa procesowego nie znajdują uzasadnienia.

Podstawą roszczenia powoda było twierdzenie, że świadczył na rzecz strony pozwanej usługi drukarskie, wykonał je zgodnie z zamówieniem, wystawił faktury, jednakże nie otrzymał zapłaty.

Pozwany w istocie nie kwestionował, że należności na rzecz powoda nie uregulował (poza kwotą 8.000 zł zapłaconą już po wniesieniu pozwu), twierdził natomiast, że strony zawarły porozumienie co do ratalnej spłaty należności i że w związku z tym należności nie są jeszcze wymagalne.

Zarzuty, że Sąd pominął wyjaśnienia i nie ustalił istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności oraz, że nie rozważył materiału dowodowego w sposób wszechstronny i bezstronny oraz pominął część materiału dowodowego są gołosłowne i niczym nie poparte i jako takie nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Apelacyjnego ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy są prawidłowe, zatem Sąd Apelacyjny je podziela i przyjmuje ze własne.

Nie znajduje też uzasadnienia zarzut wadliwej oceny dowodów. Sąd Okręgowy dokonał wszechstronnej analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasad logiki i doświadczenia życiowego. Nie naruszył też Sąd zasad swobodnej oceny dowodów. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające natomiast przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak np. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r. II CKN 4/98 – niepublikowane). Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji poprzedzone zostały wszechstronną analizą zgromadzonego materiału dowodowego, nie sprzeciwiają się zasadom logiki i doświadczenia życiowego. Poprzedzająca je ocena dowodów dokonana została w sposób niewadliwy i zgodny z art. 233 § 1 kpc. Skuteczne zakwestionowanie oceny dowodów i w następstwie ustaleń

faktycznych wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak np. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r. II CKN 4/98 – niepublikowane). Zarzut błędnych ustaleń i błędnej oceny dowodów może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże, iż wadliwe ustalenia będące konsekwencją błędnej oceny dowodów wynikają z naruszenia przez sąd orzekający uznanych reguł interpretacyjnych oraz braku logicznego wiązania faktów i niezrozumienia wynikających z nich treści. Strona podnosząca taki zarzut powinna wykazać, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczono granice swobodnej oceny dowodów, a nadto, iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy. Nie wystarczające jest zaprezentowanie własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Ze zgromadzonego materiału dowodowego Sąd wyciągnął prawidłowe wnioski tak pod względem logiki jak i zgodności z doświadczeniem życiowym.

Zwrócić należy uwagę, że powód podnosząc twierdzenie, że strony zawarły porozumienie co do ratalnej spłaty należności, ani takiego porozumienia nie przedstawił, ani nie wskazał żadnego innego dowodu na tę okoliczność. Powoływał się przy tym na harmonogram spłat, którego także Sądowi nie ujawnił. Co więcej twierdząc do dokonuje spłaty należności wg. harmonogramu i że nie upłynął jeszcze termin spłaty, nawet nie wskazał do kiedy należności mają być spłacone. Zatem w sytuacji kiedy terminy zapłaty należności z poszczególnych faktur są w tych fakturach określone, powód zaś zaprzeczył istnieniu jakiegokolwiek porozumienia brak było jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że strony zawarły porozumienie, na które powołuje się pozwany.

Pamiętać przy tym należy, że ciężar dowodu w zakresie dokonania zapłaty, czy przesunięcia terminu płatności, na które powołuje się pozwany, zgodnie z art. 6 kc spoczywa na pozwanym. Pozwany zaś poza własnymi twierdzeniami, zaprzeczonymi przez powoda, żadnych dowodów na powyższe okoliczności nie przedstawił.

Wskazywał też pozwany, że zapłacił część należności z faktury VAT nr (...) w wysokości 8.000 zł w lipcu, wrześniu i październiku 2014 roku, a następnie spłata zadłużenia była kontynuowana zgodnie z ustalonym harmonogramem. Powód przyznał otrzymanie kwoty 8.000 zł, wskazując ostatecznie na rozprawie apelacyjnej, że po otrzymaniu tej kwoty powiadomił o tym prowadzącego egzekucję komornika i kwota ta została zaliczona poczet kosztów. Zaprzeczył natomiast, by jakiegokolwiek dalsze wpłaty miały miejsce. Powód zaś nie przedstawił dowodów żadnych dalszych przelewów czy to do rąk powoda, czy też do komornika. Zatem również nie wykazał pozwany, by poza niesporną kwotą 8.000 zł, uregulował na rzecz powoda jakąkolwiek dalszą część należności.

Nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut pozwanej spółki, że Sąd nie przeprowadził dowodu z wyjaśnień stron na okoliczność zawartego porozumienia, przez co istotne okoliczności sprawy nie zostały wyjaśnione.

Wskazać należy, że dowód z przesłuchania stron jest dowodem uzupełniającym, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku nie zostały wyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299 kpc). Powód zgłaszając roszczenie w pełni je udokumentował, zaprzeczając również by zawierał z pozwanym porozumienie odnośnie spłaty zadłużenia. Sąd w istocie nie dopuścił w niniejszym postępowaniu dowodu z przesłuchania stron, jednakże zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dawał do tego podstawę. Co więcej zwraca Sąd uwagę, że pomimo zgłoszenia wniosku o przesłuchanie strony pozwanej, przedstawiciel strony pozwanej, pomimo prawidłowego zawiadomienia na rozprawę się nie stawił.

Nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut dotyczący nieprawidłowej wysokości dochodzonego roszczenia, a to z powodu domagania się zapłaty z podatkiem VAT. Twierdził przy tym pozwany podatek VAT zapłacił bezpośrednio do Urzędu (...)

Wystawione przez powoda faktury zawierają naliczony podatek VAT i obowiązkiem nabywcy jest uregulowanie faktury w pełnej wysokości. Należy przy tym zauważyć, że po pierwsze nie jest rzeczą sądu powszechnego rozliczanie stron w zakresie podatku VAT, po drugie zaś również twierdzenia o uregulowaniu podatku do Urzędu (...) strona pozwana nie wykazała, poprzestając na bliżej niesprecyzowanym twierdzeniu.

Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda jest uzasadnione. Powód bowiem zawarł ze stroną pozwaną umowę i wykonał swoje zobowiązanie. Strona pozwana natomiast za zakupiony towar (broszury, ulotki) nie zapłaciła, a termin zapłaty określony w każdej z wystawionych faktur minął. Roszczenie powoda było więc także wymagalne i jego prawem było dochodzenie należności wraz z odsetkami na podstawie art. 535 kc i 481 kc.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc apelację strony pozwanej oddalił jako nieuzasadnioną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

SSA Zbigniew Ducki SSA Anna Kowacz – Braun SSA Teresa Rak